

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci rozhodl samosoudkyní JUDr. Markétou Fialovou ve věci

žalobce: **H. H. Š. P.**
státní příslušnice Vietnamské socialistické republiky
bytem X
zastoupená advokátem JUDr. Lukášem Janákem
sídlem Wellnerova 1322/3c, 779 00 Olomouc

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**
sídlem Nad Štolou 3, pošt. schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 6. 2025, č. j. X,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Věc se týká zastavení řízení o opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany.
2. Žalobkyně je příslušnicí Vietnamu. Do ČR přicestovala v roce 1984 za prací. V roce 2021 byla pravomocně odsouzena za drogový zločin k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v trvání 4 let. Po propuštění z vězení jí byl ukončen trvalý pobyt. Žalobkyně se následně pokusila legalizovat svůj pobyt na území ČR podáním žádosti o udělení mezinárodní ochrany dne 4. 1. 2023, jíž ale žalovaný rozhodnutím ze dne 1. 3. 2023, které nabylo právní moci dne 24. 3. 2023, nevyhověl. Proti tomuto rozhodnutí brojila žalobkyně žalobou, kterou Krajský soud v Brně rozsudkem ze dne 31. 10. 2024, č. j. 32 Az 16/2023-34, zamítl. Žalobkyně pak neuspěla ani u Nejvyššího správního soudu (dále „NSS“), který její kasační stížnost proti uvedenému rozsudku odmítl usnesením ze dne 21. 1. 2025, č. j. 1 Azs 286/2024-28.

3. Dne 7. 4. 2025 podala žalobkyně novou žádost o udělení mezinárodní ochrany. Žalovaný ji ale posoudil jako nepřipustnou ve smyslu § 10a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, a v záhlaví označeným rozhodnutím řízení zastavil podle § 25 písm. i) téhož zákona.
4. Žalobkyně se žalobou domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného. Žalobkyně nesouhlasila se závěrem žalovaného, že podala prakticky shodnou opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany. V první žádosti žalobkyně požadovala udělení mezinárodní ochrany s cílem legalizovat svůj pobyt na území ČR, jelikož ve Vietnamu nemá žádné zázemí, nebude jí tam vyplácen starobní důchod ani žádná jiná dávka, ocitla by se tedy bez prostředků v cizí zemi. Naproti tomu v případě opakované žádosti uvedla, že ve Vietnamu nemá žádné zázemí, nemá zařízení všechny doklady a nemá vyřízený důchod, kdy potřebuje jeden až dva roky, aby si vše zajistila včetně změny jména na původní příjmení. Dle žalobkyně je tak zřejmé, že nově podaná žádost obsahuje jiné důvody a nadto je omezena pouze na období jednoho až dvou let. Pro žalobkyni je velmi obtížné zařídit si vše potřebné ve Vietnamu, přičemž bez zařízení nezbytné administrativy by se po vstupu do Vietnamu stala de facto nemajetným bezdomovcem. Dle jejího názoru jí tak hrozí závažná újma, jelikož bez potřebných dokladů nemá ve Vietnamu možnost zařídit si práci, příp. další nezbytné záležitosti včetně bydlení. Napadené rozhodnutí je tak dle jejího názoru přepjatě formalistické, jelikož její situace nebyla posouzena dostatečně individualizovaně.
5. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby, odkázal na obsah napadeného rozhodnutí, které označil za řádně odůvodněné a skutkový stav za dostatečně zjištěný. Dále shrnul judikaturu k posuzování opakovaných žádostí, zdůraznil, že je-li žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřipustná, neposuzuje se, zda žadatel splňuje důvody pro udělení azylu nebo doplňkové ochrany. Žalobní argumentace, že se nyní jedná pouze o dočasnou snahu o setrvání v ČR na přijatém závaru nemůže ničeho změnit, neboť se logicky jedná stále o stejný důvod, a to setrvání v ČR.
6. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů podle § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), s korekcí podle § 32 odst. 9 zákona o azylu. V souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. rozhodl soud o věci bez jednání.
7. Rozsah přezkumné činnosti soudu v řízení o žalobě proti rozhodnutí o nepřipustné opakované žádosti je značně omezený. V rozsudku ze dne 8. 9. 2011, č. j. 7 Azs 28/2011-74, NSS zdůraznil, že *„[b]ylo-li řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany zastaveno pro nepřipustnost podle § 25 písm. i) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, zkoumá správní soud pouze to, zda byly dány podmínky pro zastavení řízení. Důvody uváděné žadateli se zabývá pouze z toho hlediska, zda jim mohly být známy v době první žádosti, a zda je tedy mohli uvést, či zda jim v tom nebránily objektivní důvody, zpravidla spočívající v tom, že o těchto důvodech vůbec nevěděli nebo je nemohli z objektivních či legitimních subjektivních příčin uvést.“*
8. Z obsahu správního spisu soud zjistil, že žalobkyně v prvním řízení o udělení mezinárodní ochrany označila za důvod podání žádosti legalizaci svého pobytu v ČR, neboť pozbyla pobytové povolení z důvodu svého odsouzení. V ČR chtěla nadále zůstat, neboť zde pobývá již dlouho a přivykla zdejšímu životu. Návrat do Vietnamu odmítala z ekonomických důvodů. V těchto okolnostech žalovaný neshledal důvod pro udělení

mezinárodní ochrany ve smyslu zákona o azylu, přičemž jeho rozhodnutí neshledaly soudy nezákonným.

9. V nové žádosti ze dne 7. 4. 2025 žalobkyně uvedla, že o mezinárodní ochranu žádá z důvodu, že v ČR hodlá setrvat, neboť ve Vietnamu nemá žádné zázemí. Nemá zařízeny všechny doklady a nemá vyřízený důchod. Potřebuje jeden až dva roky, aby si vše zajistila včetně změny jména na původní příjmení. Ve Vietnamu si bude muset vyřídit nové doklady na původní příjmení, avšak je to komplikované, neboť nemá vietnamský rodný list.
10. Podle § 2 odst. 1 písm. f) zákona o azylu *se pro účely tohoto zákona rozumí opakovanou žádostí o udělení mezinárodní ochrany žádost o udělení mezinárodní ochrany podaná toutéž osobou před nabytím právní moci rozhodnutí ministerstva ve věci mezinárodní ochrany nebo kdykoli po nabytí právní moci rozhodnutí ministerstva ve věci mezinárodní ochrany.*
11. Podle § 10 odst. 1 písm. e) zákona o azylu *žádost o udělení mezinárodní ochrany je nepřipustná, podal-li cizinec opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany, kterou ministerstvo posoudilo jako nepřipustnou podle § 11a odst. 1. Podle odst. 2 téhož ustanovení je-li žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřipustná, neposuzuje se, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany splňuje důvody pro udělení azylu nebo doplňkové ochrany.*
12. Podle § 11a odst. 1 zákona o azylu *podá-li cizinec opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany, ministerstvo nejprve posoudí přípustnost takové žádosti ochrany, a to, zda uvedl nebo se objevily nové skutečnosti nebo zjištění, které a) nebyly bez vlastního zavinění cizince předmětem zkoumání důvodu pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení, b) svědčí o tom, že by cizinec mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a zákona o azylu.*
13. Podle § 25 písm. i) zákona o azylu *řízení se zastaví, jestliže je žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřipustná.*
14. V posuzované věci je nesporné, že žádost žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany ze dne 7. 4. 2025 byla opakovanou žádostí ve smyslu § 2 odst. 1 písm. f) zákona o azylu. Z citovaných ustanovení pak vyplývá, že opakovanou žádost o mezinárodní ochranu lze věcně posoudit, jen uvedl-li žadatel (nebo se jinak objevily) nové skutečnosti nebo zjištění, které nebyly bez vlastního zavinění žadatele předmětem zkoumání dříve a které svědčí o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu nebo že mu hrozí vážná újma ve smyslu § 14a téhož zákona. K otázce opakované žádosti o mezinárodní ochranu již existuje ustálená judikatura, podle níž je pro přípustnost opakovaných žádostí třeba, aby v konkrétním případě existovaly „nové skutečnosti nebo zjištění“ mající určitou přidanou hodnotu a kvalitu oproti předchozí žádosti. Smyslem je totiž na jedné straně umožnit nové posouzení v případech, kdy nové skutečnosti nebo zjištění mohou vést k jinému rozhodnutí než u žádosti předchozí, a na druhé straně zajistit, aby nedocházelo k účelovému podávání opakovaných žádostí (viz rozsudky NSS ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009-65, či ze dne 27. 3. 2020, č. j. 5 Azs 325/2019-16, č. 4012/2020 Sb. NSS). Věcné projednání opakované žádosti je podle rozsudku NSS ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009-65 výjimkou, „*kterou je třeba vykládat restriktivně tak, aby byl respektován jeden ze základních principů rozhodování ve veřejném právu, a sice princip právní jistoty, jehož výrazem je i překážka věci pravomocně rozhodnuté*“ (viz také usnesení NSS ze dne 31. 7. 2024, č. j. 1 Azs 123/2024-41, bod 6 a judikatura tam citovaná).

15. V rozsudku rozšířeného senátu ze dne 6. 3. 2012, č. j. 3 Azs 6/2011-96, č. 2642/2012 Sb. NSS, bod 19, shrnul NSS, že odůvodnění správního rozhodnutí o zastavení řízení pro nepřipustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany musí vždy obsahovat „*zdůvodněný závěr správního orgánu o tom, že 1) žadatel v opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany neuvádí žádné nové skutečnosti či zjištění relevantní z hlediska azylu nebo doplňkové ochrany, resp. 2) pokud takové skutečnosti či zjištění uvádí, pak pouze takové, které mohl uplatnit již v předchozí žádosti, a 3) že nedošlo k takové zásadní změně situace v zemi původu, která by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Správnost těchto závěrů správního orgánu podléhá v plném rozsahu kognici správních soudů v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu o zastavení řízení pro nepřipustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany*“.
16. Krajský soud posoudil žalobou napadené rozhodnutí optikou uvedených judikturních závěrů a dospěl k závěru, že odůvodnění napadeného rozhodnutí tyto náležitosti obsahuje. Žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl, že žalobkyně uvedla stejné motivy žádosti, jako uváděla v průběhu správního řízení o její první žádosti o udělení mezinárodní ochrany, tj. konkrétně snahu setrvat v ČR, neboť ve vlasti nemá žádné zázemí. Žalovaný tak neshledal důvody pro opakované posuzování žádosti žalobkyně, neboť neuvedla žádnou novou skutečnost ve smyslu zákona o azylu.
17. Žalovaný tak ve smyslu bodu 1) citovaného rozsudku rozšířeného senátu uvedl odůvodněný závěr o tom, že žalobkyně neuvedla žádné nové skutečnosti či zjištění relevantní z hlediska zákona o azylu. Tento závěr přitom považuje soud za zcela správný. Snaží-li se žalobkyně soud v podané žalobě přesvědčit o rozdílnosti důvodů tvrzených v jednotlivých žádostech, musí soud takovou snahu jednoznačně odmítnout. I z porovnání učiněného samotnou žalobkyní je zcela zřejmé, že tvrzené důvody jsou v zásadě shodné. Jde o spojení administrativních a ekonomických důvodů, jelikož žalobkyně obě žádosti odůvodnila absencí jakéhokoliv zázemí ve Vietnamu a obtížností vyřízení všech potřebných dokladů, bez nichž jí nebude ve Vietnamu vyplácen důchod ani jiná sociální dávka, a ocitla by se tak bez prostředků. Jak vyplývá ze správního spisu (konkrétně z rozhodnutí žalovaného o její první žádosti), již v prvním řízení uvedla, že nemá žádné vietnamské doklady ani rodný list. Jediným rozdílem v tvrzených důvodech se tak stalo časové ohraničení podané žádosti, kdy v případě druhé z nich žalobkyně uvedla, že potřebuje jeden až dva roky na vyřízení potřebných dokladů. Tato skutečnost však v žádném případě nezakládá novou skutečnost či zjištění relevantní z hlediska zákona o azylu ve smyslu zákona a výše uvedené judikatury. Takovou novou skutečností totiž může být pouze azylově relevantní důvod podle §§ 12 nebo 14a zákona o azylu. S žalobkyní uváděnými důvody odchodu z vlasti a podání žádosti o mezinárodní ochranu v ČR (snahou o legalizaci pobytu a administrativní a ekonomické důvody) se přitom žalovaný dostatečně vypořádal v rámci meritorního posouzení její první žádosti o mezinárodní ochranu v rozhodnutí ze dne 1. 3. 2023, přičemž závěry žalovaného byly jako správné potvrzeny jak krajským soudem, tak i NSS (viz výše).
18. Nové skutečnosti uvedené žadatelem v řízení o opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany musí vytvářet takovou situaci, ve které se zásadním způsobem změní postavení žadatele oproti předchozímu stavu, který byl zkoumán v první žádosti o udělení mezinárodní ochrany. K tomuto však v nyní posuzovaném případě nedošlo. Krajský soud souhlasí s odůvodněním napadeného rozhodnutí v tom, že žalobkyně v řízení o opakované žádosti neuvedla žádnou novou skutečnost, na jejímž základě by měl žalovaný opětovně

posuzovat žádost žalobce meritorně. Nadto je třeba uvést, že absence ekonomického zázemí v zemi původu rozhodně nesvědčí o tom, že by žalobkyně mohla být vystavena v zemi svého původu pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu nebo že jí hrozí vážná újma podle § 14a téhož zákona, což je podmínka přípustnosti opakované žádosti podle výše citovaného § 11a odst. 1 písm. b) zákona o azylu. Podle setrvalé judikatury NSS nelze ekonomické důvody žádosti o udělení mezinárodní ochrany považovat za hrozbu pronásledování či vážné újmy ve smyslu § 12, resp. § 14a zákona o azylu (např. rozsudky ze dne 15. 12. 2003, č. j. 4 Azs 31/2003-64, ze dne 31. 10. 2003, č. j. 4 Azs 23/2003-65, či ze dne 27. 8. 2003, č. j. 5 Azs 3/2003-54). Žalobkyně přitom žádné jiné, než ekonomické důvody netvrdila.

19. K žalobní námitce vytykající nedostatečné posouzení žádosti žalobkyně ve smyslu přepjatého formalismu ze strany žalovaného, soud především zdůrazňuje, že napadené rozhodnutí je rozhodnutím procesním, kterým bylo řízení o udělení mezinárodní ochrany zastaveno pro nepřípustnost žádosti, což znamená, že se žalovaný nezabýval a ani nemohl zabývat zkoumáním důvodů pro vlastní (ne)udělení některé z forem mezinárodní ochrany podle §§ 12 - 14b zákona o azylu, ale toliko posouzením, zda je opakovaná žádost přípustná.
20. Konečně je třeba pro úplnost uvést, že žalovaný se ve smyslu bodu 3) rozsudku rozšířeného senátu uvedeného výše v odst. 15 v napadeném rozhodnutí zabýval také tím, zda nedošlo k takové zásadní změně situace v zemi původu žalobkyně, která by mohla zakládat opodstatněnost její nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Uvedl přitom, že ve Vietnamu nedošlo od doby, kdy byla meritorně posuzována předchozí žádost žalobkyně (tj. od ukončení řízení na NSS v lednu 2025), k žádné změně, která by mohla představovat novou skutečnost ve smyslu § 11a odst. 1 písm. b) zákona o azylu, nebo by svědčila o tom, že by žalobkyně mohla být vystavena pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu, nebo že by jí hrozila vážná újma podle § 14a zákona o azylu.
21. Závěrem soud pro úplnost dodává, že žalobkyně zvolila nesprávný právní institut, neboť k legalizaci pobytu, vyřešení zaměstnání, ekonomické situace a dalších otázek s tím souvisejících slouží zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR, nikoli zákon o azylu. NSS ve své judikatuře opakovaně připomíná (např. odst. 10 usnesení NSS ze dne 21. 1. 2025, č. j. 1 Azs 286/2024-28), že *„poskytnutí azylu je zcela specifickým důvodem pobytu cizinců na území České republiky a nelze jej zaměňovat s jinými legálními formami pobytu cizinců na území ČR, tak jak jsou upraveny např. v zákoně č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR“* (rozsudek NSS ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003-48), přičemž snahy o legalizaci pobytu nemohou být relevantním důvodem pro udělení mezinárodní ochrany. S těmito závěry se zcela ztotožňuje i zdejší soud.
22. S ohledem na výše uvedené dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
23. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť procesně úspěšnému žalovanému v řízení žádné náklady nad rámec jeho obvyklé úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Olomouc 23. září 2025

JUDr. Markéta Fialová v. r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje Bc. A. V.